

Mateusz Falkowski

Technokraci, apostołowie, katastrofiści

Ile transcendencji potrzebuje filozofia, aby móc cokolwiek zrozumieć?

[résumé]

Niezależnie od tego, czy sama kategoria utopii – w swej funkcji projektowania „nowego ładu”, diagnozy, krytyki itd. – jest dostatecznie źródłowa, czy pozwala trafnie różnicować poszczególne koncepcje, czy nie jest – innymi słowy – określeniem c z y s t o n o m i n a l n y m , od zawsze towarzyszy jej (czasem w sposób niejawny) pokrewne pojęcie transcendencji. Co więcej: współcześnie „transcendencja” (czasem pod inną nazwą) może liczyć na większą gościnność i sympatię ze strony filozofów, aniżeli rzekomo skompromitowana i anachroniczna „utopia”. Swoista bezczelność utopii zastąpiona została subtelniejszą jakoby formułą transcendencji, pozwalającą się „spotkać” i „podyskutować” o Rzeczywistości myślicielom o najróżniejszej genealogii.

Problem przemocy – jej źródeł, natury, sposobów istnienia – to jedna z najczęściej poruszanych kwestii przy okazji rozważań o utopii. Podobnie jak zagadnienia idealności i materii. W obszarze wyznaczonym przez te trzy pojęcia spotykają się myśli Balibara, Schmitta, Agambena i Benjamina w momencie, kiedy dyskutują oni o istocie prawa i instytucji.